

Helsingissä 29.08.2024

Asia: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kiitämme esitysluonnosta eläintenpitoon liittyvien lupa- ja ilmoitusasioiden siirtämisestä pääsääntöisesti yhden toimijan eli Ruokaviraston alaisuuteen, mikä selkiyttäneen tilannetta asiakkaan näkökulmasta. Pidämme myös eläinsuojeluvalvonnan yhtenäistymistä hyvänä tavoitteena, jota hallinnon rakenteen tiivistäminen toivottavasti tukee.

Liite 5 (s. 79) 48 § Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämistä koskevan ilmoituksen sisältö: Luonnoksessa ehdotetaan, että pykälän 4 kohdan viittaus aluehallintoviraston toimialueeseen poistetaan tarpeettomana. Luonnoksesta ei kuitenkaan käy ilmi se, millä viittaus aluehallintoviraston toimialueeseen on tarkoitus korvata. Pykälän 4 kohtaa ei voi kokonaisuudessaan poistaa, vaan viittaus aluehallintoviraston toimialueeseen tulisi korvata ilmauksella ”kunnan alueella”.

Sama koskee liitteen 5 sivun 81 pykälää 106 §: Luonnoksesta ei käy nyt ilmi se, millä viittaus aluehallintoviraston toimialueeseen on tarkoitus korvata. Se tulisi korvata ilmaisulla ”kunnan alueella”. On selvää, että pykälän 3 momentin 5 kohtaa ei voi kokonaisuudessaan poistaa.

Luonnoksen liitteessä 4 mainitun valtionhallinnon tuottavuusohjelman mukaisten säästöjen käytännön toteuttamisen vaikutuksia Ruokaviraston toimintaan ja käytännön eläinten hyvinvoinnin valvontaan olisi hyvä pohtia ja avata tarkemmin.

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) valvontaa tekevät tällä hetkellä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, aluehallintovirastot, kuntien valvontayksiköt sekä Ahvenanmaan valvontaviranomaiset. Luonnoksen mukaan valvonta siirtyisi Ruokavirastolle, elinvoimakkeuksille ja kuntien valvontayksiköille. Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonnan jakautuminen jatkossakin useaan virastoon voi aiheuttaa epäselvyyksiä ja lieviä päällekkäisyyksiä etenkin kuntien valvontayksiköiden ohjauksessa.

Luonnoksen mukaan läänineläinlääkärien tehtävät siirtyvät aluehallintovirastoista Ruokaviraston alaisuuteen. Näkemyksemme mukaan tiiviiden alueellisten kontaktien säilyminen voi tällöin olla haaste. Läänineläinlääkärien konkreettinen läsnäolo ja tuki kuntien valvontayksiköille esimerkiksi haastavissa eläinsuojelutapauksissa on tarpeellista. Lisäksi paikallistuntemus on arvokasta, esimerkiksi lakisääteisesti vastustettavien eläintautien torjunnassa, jota johtaessaan ja koordinoidessaan aluehallintovirastot ovat tehneet yhteiskunnan turvallisuudenkin kannalta merkittävää työtä.

Luonnoksessa ehdotettujen toimenpiteiden seurauksena keskushallinnon alueellinen tuntemus voi parantua lyhyellä tähtäimellä. On kuitenkin tärkeää suunnitella, millä tavalla tiiviiden alueellisten kontaktien säilyttäminen mahdollistetaan pitkällä tähtäimellä niin, ettei ohjaavan keskusviraston ja kunnallisella tasolla valvontaa suorittavien viranomaisien välille kasva kuilua. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osalta aluehallintoviranomaisten tehtävä on ollut operatiivinen, minkä säilyttäminen jatkossakin on erittäin tärkeää toimintakentän tuntemisen ja kunnallisten valvontayksiköiden asianmukaisen ohjaamisen kannalta.

SEY:n näkemyksen mukaan lakimuutoksen ei tule vaikuttaa laadullisesti tai määrällisesti sellaisiin Ruokavirastoon siirtyvien läänineläinlääkäreiden operatiivisiin tehtäviin, jotka koskevat eläintautien torjuntaa ja eläinsuojeluvalvontaa.

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Pihla Markkola

asiantuntijatyön päällikkö
SEY Suomen eläinsuojelu

